

האם מחיית את העמלק שבתוכך? אבחון עצמי

המצווה לזכור ולמחות את זכר עמלק תומנת בחובה מספר כוונות ויסודות רוחניים שעלינו לכוון וליישם בחיינו:

**** לשנוא ולהילחם ביצר הרע ("להרגיז יצר טוב על יצר הרע") ****: עמלק משול לאדם קנאי וצר עין, שראה בן של מלך מצליח ומוערך, והחליט לדרדר אותו למקומות אפלים מתוך קנאה. עמלק הוא זה שקפץ ל"אמבטיה הרתחת" של עם ישראל כדי לקרר את הפחד של שאר האומות מפניהם. הכוונה בזכירת עמלק היא לכוון את השנאה הזו כלפי היצר הרע שלנו, שהוא ה"גנב" הגדול ביותר ששודד מאיתנו תורה, אמונה וזמן יקר בדברים בטלים.

**** לראות את השם גם בזמנים של רע (הסרת הספק) ****: עמלק הגיע להילחם בישראל מיד לאחר שהם הטילו ספק ושאלו "היש ה' בקרבנו אם אין". מטרתו של עמלק היא לגרום לנו לחשוב שהשם נמצא איתנו רק כשטוב לנו. התיקון לכך הוא לכוון להאמין שהקדוש ברוך הוא נמצא איתנו גם בזמנים קשים, ולברך על הרעה בלב שלם ללא הרהור וספקות, בדיוק כשם שאנו מברכים בשמחה על הטובה.

**** להכיר בכך שהטבע הוא למעשה נס ****: עמלק עשה הפרדה בין "נס" ל"טבע", וגרם לנו לקחת את הטבע כמובן מאליו. כדי למחות את עמלק, עלינו לכוון כמו אמונתו של רבי חנינא בן דוסא (שאמר "מי שאמר לשמן וידלק יאמר לחומץ וידלק"). כשאנו מברכים על מים לשתייה או על העובדה שאנו נושמים והולכים ("זוקף כפופים"), עלינו להתפעל ולהתרגש מכך כאילו היה זה נס גלוי, ולא לקבל את הטבע כשגרה.

**** לא לסמוך על "כחי ועצם ידי" ****: עמלק קירר את האמונה של ישראל ("אשר קרך בדרך") וניסה לגרום להם להסתמך על כוח צבאי ככל הגויים. הכוונה במחייתו היא לא להישען על כלי נשק מתקדמים, על מעצמות (כמו אמריקה), או על פוליטיקאים כאלו ואחרים, אלא לפתוח באמונה שלמה ולהשליך את ייבנו אך ורק על הקדוש ברוך הוא.

**** לעקור מליבנו צרות עין וקנאה ****: עמלק יצא למלחמה מתוך קנאה וצרות עין בהצלחתם הרוחנית ובקרבתם של ישראל לקדוש ברוך הוא. לכן, חלק ממחיית עמלק הוא להסיר כל קנאה מהלב, לפתח "עין טובה" על הצלחתם של אחרים (ובמיוחד של תלמידי חכמים ועמלי תורה),

ולפרגן להם בלב שלם.
** *להתחזק בקדושה וטהרה** * אשר קרן" נדרש גם מלשון קרי וטומאה. עמלק ידע שהאמונה תלויה במידת הקדושה של האדם (היסוד והדעת מחוברים). כדי לנצח אותו, עלינו לכוון לקדש את עצמנו, מה שיאפשר לדעת ולאמונה הטהורה להתיישב בלבנו.
** *למצוא את הנס שמסתתר בתוך הטבע (סודו של הפורים)** * :המטרה של כל הניסים הגלויים (כמו אלו שקרו בפסח) היא להוביל אותנו להכיר בניסים הנסתרים. במגילת אסתר שם השם אינו מופיע, והכל נראה לכאורה כרצף מקרי של כוחניות ופוליטיקה. הכוונה העמוקה במחיית עמלק בפורים היא "לקחת את הטבע ולהפוך אותו לנס" – להכיר שגם מאחורי האירועים הטבעיים מסתתרת ידו המכוונת של הקדוש ברוך הוא.

בס"ד

שאלון מחיית עמלק בלב

המצווה למחות את עמלק היא מצווה תמידית בלב האדם. עמלק הוא ה"קירור", הספק והגאווה המפרידים בינינו לבין הקדוש ברוך הוא.

הוראות: סמני עד כמה את/ה מזדהה עם ההיגדים הבאים ובדוק/י באיזו מידה הצלחת למחות את "עמלק" הפנימי.

1. כשאני חווה דחף שלילי או עצלנות, אני מזדהה שזהו "גנב" חיצוני (יצר הרע) המנסה לשדוד ממני זמן יקר ואמונה.

בכלל לא לפעמים לרוב תמיד מלחמה יומיומית

2. גם כשדברים לא מסתדרים כפי שרציתי, אני מצליח/ה להאמין שהשם נמצא איתי שם בדיוק כפי שהוא נמצא בשמחות.

מתקשה מאוד נופל לספקות משתדל/ת מאמין/ה באמונה שלמה מברך על הרעה בשמחה

3. כשאני מברך/כת על מים או נושם/מת לרווחה, אני מרגיש/ה שזהו נס גלוי ולא סתם "דרך הטבע".

רואה בזה מובן מאליו מתקשה להתרגש מנסה לכוון בברכה מרגיש/ה את

הפלא חיה בתחושת נס מתמיד

4. בביטחון האישי והלאומי, אני נשען/נת על האמונה בה' ולא רק על כוח צבאי, כסף או פוליטיקה.

סומך רק על חומרנות תלויה בחדשות משתדל/ת לבטוח משליך יהבי על

ה' ביטחון מוחלט וטהור

5. כשאני רואה חברה שמצליחה מאוד מבחינה רוחנית או גשמית, אני מפרגן/נת בלב שלם ללא שמץ של קנאה.

מרגישה צביטה בלב משווה את עצמי אליו/ה ניטרלית שמחה בשבילו/ה
עין טובה ופרגון מלא

6. אני מקפידה על טהרת המחשבה והמעשים (קדושה) מתוך הבנה שהיא הבסיס ליישוב האמונה בלב.

לא מקפידה מתקשה מאוד בתהליך עבודה שומרת על עצמי שאיפה לקדושה עליונה

7. אני מצליחה לראות את ההשגחה הפרטית ("ידו המכוונת של ה'") גם באירועים שנראים לכאורה "מקריים" או "פוליטיים".

רואה רק מקריות מרגישה בלבול לפעמים מבחין/ה רואה את ה"מגילה"

נכתבת יד' גלויה לי בכל

מוקדש לזכירה ומחיית עמלק – מתוך אמונה וטהרה

©נוצר בהשראת יסודות החסידות והמוסר

ע"פ שיעורו של הרב יעקוב ישראל לוגסי בבית הכנסת מוסיוף בירושלים